

Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» О.Білан.
Видавництво «Мандрівець», 2021

Концептуальна ідея програми розвитку дитини дошкільного віку "Українське дошкілля" полягає у виробленні оптимального варіанта реалізації змісту Базового компонента дошкільної освіти; сучасних підходів до розвитку, навчання і виховання дитини раннього (третій рік життя) та дошкільного віку.

Мета програми - реалізація комплексу розвивальних, виховних і навчальних функцій та змістових напрямків організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 2 до 6 років із поступовим ускладненням змістової наповнюваності на кожному віковому етапі та орієнтування на розвиток ключових компетентностей дитини і здобуття якісної дошкільної освіти.

Завдання програми розглянуті крізь призму Базового компонента дошкільної освіти.

Структуру програми визначають освітні напрями. Зміст програми будується за віковою періодизацією: ранній вік (третій рік життя], молодший дошкільний вік (четвертий рік життя], середній дошкільний вік (п'ятий рік життя], старший дошкільний вік (шостий рік життя] У кожному віковому періоді подані стислі психологічні характеристики дітей, завдання розвитку, зміст і форми освітнього процесу з кожного змістового компонента.

Кожний освітній напрям програми завершується показниками компетентності дитини.

Програма побудована на принципах науковості, інтеграції, системності, комплексності, природовідповідності, гуманізації змісту навчання та виховання.

Програма відповідає стратегічним завданням дошкільної освіти: збереження самоцінності дошкільного дитинства, реалізація особистісно зорієнтованої моделі дошкільної освіти, прилучення дітей до системи цінностей, культури і традицій українського народу.

Багато уваги у програмі відведено освітньому напрямкові "Особистість дитини". У ньому виокремлено завдання щодо формування потреби у

здоровому способі життя, виховання ставлення до здоров'я як до цінності, розвиток рухової активності дитини.

Програма "Українське дошкілля" включає завдання з ознайомлення дошкільників із пожежною безпекою, правилами дорожнього руху, безпекою в побуті, поведінкою з незнайомими людьми, з правилами безпечної поведінки у природі, а в середньому і старшому дошкільному віці - з основами правової культури.

До освітнього напрямку "Дитина в соціумі" включені завдання з формування основ духовно-моральних якостей, ознайомлення з соціальним середовищем та місцем кожної людини в ньому.

Програма "Українське дошкілля" орієнтує на розширення кола уявлень дітей про культуру і традиції українського народу: ознайомлення дітей із сімейними та родинними традиціями, українською оселею, рідним краєм, народним одягом, українською народною іграшкою, календарно-обрядовими святами, звичаями і традиціями та народними ремеслами. Такий аспект роботи введений для пізнавального розвитку, збагачення знань дітей про історичні пам'ятки, формування стійкого інтересу до народознавчого матеріалу свого регіону, бажання пізнати його ближче.

Зміст освітнього напрямку "Дитина у природному довкіллі" спрямований на збагачення уявлень про світ природи планети Земля та Всесвіту, про життєдіяльність людини у природному середовищі та діяльність, орієнтовану на збереження і охорону природи та її ресурсів.

Освітній напрям "Дитина у світі мистецтва" представлений такими розділами: "Сприймання та ціннісне ставлення до мистецтва", "Художньо-продуктивна діяльність", "Музична діяльність", "Театральна діяльність", мета яких розвинути в дітей мистецько-творчу компетентність.

Програма передбачає збагачення художньо-продуктивної діяльності дітей (малювання, аплікація, ліплення) через використання виробів декоративно-ужиткового мистецтва України та застосування різних інноваційних матеріалів і технік малювання й аплікації.

Враховуючи те, що провідною діяльністю дітей дошкільного віку є гра, у програмі виокремлено освітній напрям "Гра дитини". У ньому розглянуто такі види ігор, як: рольові, конструкторсько-будівельні, дидактичні, народні, рухливі, настільно-друковані, театралізовані та ігри на розвиток креативності. Особливо багата тематика народних ігор. Також подано орієнтовну тематику кожного виду ігор.

В освітньому напрямі "Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі" ставляться завдання предметно-практичного, технологічного розвитку, зорієнтованого на конструктивну діяльність, художню працю дітей, а також набуття сенсорно-пізнавальних та логіко-математичних умінь.

Запорукою якісної освіти є мовленнєвий розвиток дошкільника. Тому в освітньому напрямі "Мовлення дитини" уточнено й конкретизовано завдання з формування правильної звуковимови, збагачення та активізації лексичного запасу, оволодіння граматично-правильним мовленням, зв'язним мовленням, формування мовленнєвого етикету та художньо-мовленнєвого розвитку дошкільника.

Показники компетентності, якими закінчується кожен освітній напрям програми, вихователь може використати для визначення рівня розвитку дитини наприкінці навчального року.

У додатках подано орієнтовний перелік музичного репертуару та художньої літератури.

Враховуючи те, що форми та напрямки роботи з батьками стосуються усіх вікових груп, розділ "Співпраця з родиною вихованців" винесений у додатки. Програма розвитку дітей дошкільного віку "Українське дошкілля" відображає запити практиків, орієнтує на системність щодо гуманістично спрямованої активної роботи з формування життєвої компетентності дошкільника.

Програма передбачена для роботи з дітьми раннього (третій рік життя) та дошкільного віку в закладах дошкільної освіти та альтернативних формах здобуття дошкільної освіти.